

παίρνει υπ' όψιν και τα αραβικά συμπερόντα. Πάντως, εάν ο Ομπάμα θέλει όντως να εγκαινιάσει μια νέα στρατηγική στη Μέση Ανατολή, υπερβαίνοντας την ισλαμοφοβία του «παγκοσμίου πο-

λέμου κατά της τρομοκρατίας», θα χρειαστεί να λάβει πολύ σοβαρές αποφάσεις και να συγκρουσθεί με το ισραηλινό λόμπι, υπερβαίνοντας τις ανέξοδες διακηρύξεις ευσεβών πόθων.

Γιώργος Παυλόπουλος Μπαράκ Ομπάμα, ο πατριώτης

Σκηνή πρώτη: Τα ξημερώματα της 5ης Νοεμβρίου 2008, λίγα λεπτά αφότου είχε οριστικοποιηθεί ο θρίαμβος του Μπαράκ Ομπάμα στις προεδρικές εκλογές, ο Τζορτζ Σόρος καθόταν στον καναπέ του διαμερίσματός του, στην Πέμπτη Λεωφόρο του Μανχάταν. Δίπλα του είχε τη βασίλισσα Νουρ της Ιορδανίας και παρακολουθούσαν μαζί τους προσκεκλημένους να συνομιλούν σε κλίμα ευφορίας. Ο Σόρος είχε κάθε λόγο να αισθάνεται ικανοποίηση, καθώς από πολύ νωρίς είχε ταχθεί υπέρ του Αφροαμερικανού υποψηφίου, την ώρα που οι άλλοι έδιναν την προτίμηση –και τα δολάριά τους– στην Χίλαρι Κλίντον.

Σκηνή δεύτερη: Ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ, αμέσως μετά την ορκωμοσία του, στις 20 Ιανουαρίου 2009, εκφωνεί το πρώτο διάγγελμα προς τα δύο εκατομμύρια των συγκεντρωμένων, και όλους όσους είχαν επιλέξει εκείνη τη στιγμή, στην Αμερική αλλά και σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης, να συντο-

νίσουν τους δέκτες και τις οθόνες των υπολογιστών τους με την Ουάσινγκτον. Με τη συμπλήρωση ενός λεπτού από την ομιλία του, ο Ομπάμα ξεκαθαρίζει: «Το έθνος μας βρίσκεται σε πόλεμο». Και συνεχίζει, επικαλούμενος τον πατριωτισμό των Αμερικανών και διατυπώνοντας με άλλα λόγια τη γνωστή φράση του Τζον Κένεντι «μην ρωτάς τι μπορεί να κάνει η πατρίδα σου για εσένα, αλλά τι μπορείς να κάνεις εσύ για την πατρίδα σου». «Όσα κι αν μπορεί και οφείλει να πράξει η κυβέρνηση –λέει ο Ομπάμα– τελικά το έθνος βασίζεται στην πίστη και της αποφασιστικότητας του αμερικανικού λαού».

Η συμμαχία του Σόρος με τον Ομπάμα, στην οποία (η αλήθεια είναι ότι) εκατομμύρια εργαζόμενοι και άνεργοι έχουν εναποθέσει τις ελπίδες τους, είναι αναμφίβολα πανίσχυρη. Ο ένας είναι άρχοντας των χρηματιστηρίων, ο οποίος κατάφερε να αβγατίσει τα κέρδη του κατά 10% ακόμη και το 2008, όταν οι τραπεζικοί γίγαντες και οι δια-

χειριστές κεφαλαίων γκρεμίζονταν σαν χάρτινοι πύργοι. Ο άλλος αποδεικνύεται μετρ της πολιτικής επικοινωνίας, έχοντας με τις πρώτες του ενέργειες κερδίσει την πρωτοβουλία των κινήσεων, εντός και εκτός ΗΠΑ.

Όπως, όμως, ο Σόρος ανήκει στον κόσμο των παραγώγων της καπιταλιστικής οικονομίας, δηλαδή τα χρηματιστήρια, έτσι και ο Ομπάμα διαπρέπει, για την ώρα τουλάχιστον, στο παράγωγο της αστικής πολιτικής, που είναι η επικοινωνία. Ο κανόνας είναι ο ίδιος και για τους δύο: Ο Σόρος και τα χρηματιστήρια δεν μπορούν να συνεχίσουν να κερδίζουν, αλλά ούτε καν να υπάρχουν στην περίπτωση που η «πραγματική (καπιταλιστική) οικονομία» καταρρεύσει. Από την πλευρά τους, ο Ομπάμα με τους επικοινωνιολόγους του δεν έχουν κανένα απολύτως μέλλον, εφόσον δεν καταφέρουν να αποκαταστήσουν ένα μέρος από τη χαμένη τιμή της αστικής πολιτικής και, βεβαίως, των μεμονωμένων και συλλογικών διαχειριστών της.

Το συμπέρασμα είναι προφανές: Το μεγάλο στοίχημα του Ομπάμα –σε αυτόν «τον χειμώνα της κακουχίας μας», όπως είπε στο διάγγελμά του– είναι η διάσωση της οικονομίας και της κοινωνικής συνοχής στη μητρόπολη του παγκόσμιου καπιταλισμού, η οποία βρίσκεται σε κακά χάλια, μετά από δύο δεκαετίες σαρωτικής επέλασης των «ρηγγκανόμικς». Κι αυτό, όπως όλα δείχνουν, είναι αποφασισμένος να το επιτύχει με κάθε μέσο, αλλά και με κάθε κόστος. Εκεί, άλλωστε, θα κριθεί. Εκεί θα παίζει την επανεκλογή του μετά από

τέσσερα χρόνια και όχι στο Γκουαντάναμο, ούτε στο Ιράκ ή το Αφγανιστάν, τα οποία μοιάζουν πολύ μακρινά για τους Αμερικανούς, οι οποίοι δεν ξέρουν εάν θα έχουν αύριο δουλειά, ασφάλιση ή σπίτι για να μείνουν.

«Πρώτα η Αμερική», λοιπόν – ιδού το δόγμα του Μπαράκ Ομπάμα. Εκτός ΗΠΑ, αυτό μεταφράζεται σε εγκατάλειψη του γνωστού διλήμματος που είχε θέσει ο Τζορτζ Μπους «είτε είστε μαζί μας είτε εναντίον μας» και την αντικατάστασή του από ένα διαφορετικό αξίωμα: «Εμείς θα κάνουμε αυτό που μας συμφέρει». Ευρωπαίοι, Καναδοί και Κινέζοι, δηλαδή οι τρεις από τους τέσσερις μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους των Ηνωμένων Πολιτειών (ο τέταρτος είναι η Ιαπωνία), πήραν ήδη το μήνυμα, μετά την προώθηση του σχεδίου «Αγοράστε Αμερικανικά» και την επίθεση που εξαπέλυσε ο νέος υπουργός Οικονομίας, Τίμοθι Γκάιτνερ, στο γιουάν.

Η κατεύθυνση που δόθηκε με τις δύο αυτές ενέργειες είναι σαφής: Κυρίες και κύριοι, τέλειωσε η εποχή που η αμερικανική αγορά ήταν η κότα που γεννούσε χρυσά αυγά. Τώρα, τα λεφτά που υπάρχουν δεν φτάνουν για όλους και θα κατευθυνθούν, με άμεση προτεραιότητα, στις επιχειρήσεις των ΗΠΑ, σε όλους ανεξαιρέτως τους κλάδους. Κι εσείς Κινέζοι, που δελεάζετε τους φτωχούς με τα φτηνά σας προϊόντα, φροντίστε να ακριβύνετε το νόμισμά σας σύντομα γιατί, σε διαφορετική περίπτωση, θα επιβάλλουμε δασμούς που θα καταστήσουν ασύμφορα. Όσο για τα

κεφάλαια τα οποία έχετε τοποθετήσει όλοι (μαζί και οι Άραβες) τόσα χρόνια στην Αμερική, αγοράζοντας ομόλογα και μετοχές για να χρηματοδοτήσετε το εξωφρενικό της χρέος και να πληρώσετε για την υπερκαταναλωτική της μανία, δεν ανησυχούμε ιδιαίτερω. Αυτά είναι που θα σας αναγκάσουν να μας βοηθήσετε να ανακάμψουμε – γιατί αν δεν το καταφέρουμε και μάλιστα σχετικά σύντομα, τότε κινδυνεύετε να τα χάσετε όλα και να πνιγείτε μαζί μας!

Φυσικά, δεν θα μπορούσε κανείς να αμφιβάλει ότι ο «οικονομικός πατριωτισμός», ειδικά σε εποχή πολέμου, έχει σοβαρότατες και ευρύτατες επιπτώσεις και στο εσωτερικό της χώρας. «Είναι (...) η ανιδιοτέλεια των εργαζομένων που προτιμούν να μειώσουν τις ώρες εργασίας τους παρά να δουν ένα φίλο τους να χάσει τη δουλειά τους, που θα μας βγάλει από τις σκοτεινότερες ημέρες μας», είπε ο Ομπάμα σε κάποιο από τα σημεία του διαγγέλματός του το οποίο –για ευνόητους λόγους, καθώς νομιμοποιεί τους εκβιασμούς των επιχειρήσεων σε βάρος των υπαλλήλων τους– δεν πήρε μεγάλη δημοσιότητα.

Το μήνυμα είναι σαφές και σε αυτή την περίπτωση: Καλοί μου ψηφοφόροι, μαύροι και λευκοί, ήρθε η ώρα για τον λογαριασμό. Εσείς, βεβαίως, μπορεί να μην φάγατε ούτε κατά διάνοια τόσα όσα κάποιοι άλλοι, όμως πρέπει να πληρώσετε τώρα για να μπορείτε να ξαναφέρετε αύριο. Κι εγώ, ως αντάλλαγμα, σας εγγυώμαι ότι θα προσπαθήσω να φτιάξω ένα «δίκτυ προστασίας» το οποίο, αν μη τι άλλο, δεν θα σας αφήνει να πε-

θάνετε από την πείνα. Όλα για την πατρίδα, που δοκιμάζεται και πολλοί την επιβουλεύονται – αυτό είναι το σύνθημά μας!

Και για να μην ξεχνιόμαστε: Ο Ομπάμα μπορεί να εξήγγειλε ότι θα κλείσει τις φυλακές του Γκουαντάναμο σε ένα χρόνο και να απαγόρευσε τα βασανιστήρια και τις μυστικές φυλακές της CIA, όμως δεν κατήγγησε τους διαβόητους «Πατριωτικούς Νόμους», ούτε καμία από τις νομοθετικές ρυθμίσεις που «πνίγουν» τις λαϊκές και δημοκρατικές ελευθερίες των Αμερικανών, στο όνομα του πολέμου κατά της τρομοκρατίας. Ούτε, βεβαίως, «πάγωσε» την εντολή που έχει δώσει ο προκάτοχός του στους κομάντος των ΗΠΑ να εκτελούν όσους θεωρούν εχθρούς της χώρας, σε όλα τα μήκη και πλάτη της γης. Βλέπετε, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, καμία πολιτική αλλαγή δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αξία της καταστολής – ειδικά σε μια περίοδο που ο καπιταλισμός, τόσο στη «βάση» όσο και στο «εποικοδόμημα», κλονίζονται συθέμελα.

Υποσημείωση: Βασικό «όχημα» του Ομπάμα για την αναγέννηση των ΗΠΑ θα είναι, όπως όλα δείχνουν, η στροφή στην λεγόμενη «πράσινη οικονομία», η οποία εκτιμάται ότι μπορεί να αποκαταστήσει, έστω μεσοπρόθεσμα, σε ικανοποιητικά επίπεδα το μέσο ποσοστό κέρδους για το κεφάλαιο. Όμως, αυτό είναι κάτι που δεν μπορεί να αναπτυχθεί εδώ και πρέπει να εξεταστεί ενδελεχώς και σε βάθος.